

nr 2 (178)
luty 2023

ISSN 1898-0333

egzemplarz
bezpłatny

azalia

Pismo mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

www.nowasarzyna.eu

w numerze:

- 160. rocznica wybuchu powstania styczniowego
- Błażej Zawadzki - hallerczyk z Jelnej
- Franciszek Wilk odznaczony

Zostaw 1,5% podatku w Gminie Nowa Sarzyna

Burmistrz Miasta i Gminy zachęca do przekazywania 1,5% podatku w rozliczeniu rocznym PIT na rzecz organizacji pozarządowych, które realizują wiele ważnych społecznie przedsięwzięć w naszym lokalnym środowisku.

Organizacje pożytku publicznego uprawnione do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2022, działające na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna - zgodnie z wykazem sporządzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego - opublikowanym 12 grudnia 2022 roku:

Stowarzyszenie „Nasza Mała Ojczyzna” w Nowej Sarzynie
KRS 0000152888

(www.nmo.sarzyna.net)

Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Francesco” w Jelnej
KRS 0000229696

(www.francesco.futbolowo.pl)

Stowarzyszenie „Dobry Dom” w Woli Zarczyckiej
KRS 0000197865

(www.dobrydom.org)

Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Benefactum” w Łętowni
KRS 0000377168

(www.facebook.com/silbenefactum)

Stowarzyszenie „Integracja bez granic” w Sarzynie
KRS 0000045567

1,5% można również przekazać na rzecz gminnych jednostek OSP. Wystarczy, że w rubryce KRS wpiszemy numer 0000116212, a w celu szczegółowym podamy **nazwę i adres wybranej OSP**. Jednostki, które możemy wesprzeć to: OSP Wola Zarczycka, OSP Wólka Łętowska, OSP Tarnogóra, OSP Jelna, OSP Sarzyna, OSP Łukowa, OSP Ruda Łańcucka, OSP Łętownia.

1,5% podatku można przekazać w usłudze „Twój e-PIT” na portalu podatki.gov.pl. W tym celu należy wybrać z listy numer KRS organizacji i wskazać cel szczegółowy.

Usługa Twój e-PIT
wyłącznie na podatki.gov.pl

Miesięcznik „Azalia”

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie, ul. Kopernika 1, 37-310 Nowa Sarzyna.

Adres redakcji: 37-310 Nowa Sarzyna, ul. Kopernika 1, tel. 17 24 13 177.

Redakcja: Piotr Sowa, Janusz Motyka.

Skład: Piotr Sowa, Grażyna Wadas.

Redakcja wydania i współpraca: Magdalena Flis, Natalia Sztaba, Jan Zybara.

Zdjęcie na okładce - Janusz Motyka

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania tekstów.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych.

Kontakt: p.sowa@nowasarzyna.eu, tel. 17 24 13 177, wew. 301.

Druk: Drukarnia „eMka”, Giedlarowa 460, 37-300 Leżajsk, tel. 17 787 71 09.

Nowe auto do przewozu osób niepełnosprawnych

Samorząd Miasta i Gminy Nowa Sarzyna zakupił busa do przewozu osób niepełnosprawnych, z którego od początku roku korzystają uczestnicy Dziennego Domu Pobytu w Nowej Sarzynie oraz niepełnosprawni dowieżeni do specjalistycznego ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego w Przemyślu. 9-osobowy Ford Transit wyposażony jest w rampę dla wózków inwalidzkich. Wartość samochodu to 177 100 zł. Zakup był możliwy dzięki dofinansowaniu w kwocie 80 000 zł ze środków PEFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Nowa odsłona „Czystego Powietrza”

1 stycznia br. ruszyła nowa wersja programu „Czyste Powietrze”. W ramach zmian, podwyższone zostały progi dochodowe, wysokość dotacji czy możliwość złożenia dwóch wniosków o dofinansowanie. Więcej informacji można uzyskać w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w Urzędzie Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie.

GMINNY PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY PROGRAMU „CZYSTE POWIETRZE”

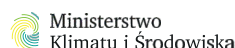
Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie

tel. (17) 24 13 177 lub 786 100 606

punkt czynny od poniedziałku do piątku
w godzinach 7:30- 13:00

Skorzystaj z bezpłatnej pomocy w przygotowaniu wniosku
o dofinansowanie na wymianę źródła ciepła i termomodernizację domu.

www.czystepowietrze.gov.pl

Rekonstrukcja obozu powstańczego na Kobylich Górach

22 stycznia br. na Kobylich Górach w Tarnogórze odbyło się Ognisko Patriotyczne z okazji 160. rocznicy wybuchu powstania styczniowego, zorganizowane przez samorząd Miasta i Gminy Nowa Sarzyna oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Tarnogóry. Uroczystość rozpoczęła się przy pomniku upamiętniającym powstańców. Hołd ich pamięci przybyli oddać przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, leśnicy, strażacy, harcerze, młodzież szkolna oraz liczni mieszkańcy gminy i okolic. Po okolicznościowych przemówieniach, wieńce i kwiaty pod pomnikiem złożyli: poseł Jerzy Paul, burmistrz Andrzej Rychel, dyrektor Adam Madej, wicewojewoda podkarpacki, Radosław Wiatr, nadleśniczy Nadleśnictwa Leżajsk Tomasz Cebula wraz z leśniczym Wiesławem Sztabą, przedstawiciele Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Obwodu Nisko – Stalowa na czele z prezesem Zbigniewem Markutem, harcerze pod przewodnictwem pfm. Wiesława Gołąbka, dyrektor Szkoły Podstawowej w Tarnogórze Piotr Zawierucki z uczniami, przedstawiciele sołectwa Tarnogóra oraz organizacji pozarządowych z tej miejscowości.

Kolejnym, edukacyjno-widowiskowym elementem obchodów była rekonstrukcja obozu powstańczego. Publiczność w tematykę wprowadził regionalista Janusz Motyka, który w swojej prelekcji przybliżył tło historyczno-społeczne powstania oraz najważniejsze aspekty związane z formowaniem oddziałów w Żurawiczkach i Żołyni. Następnie dawny obóz powstańczy odtworzyli rekonstruktorzy historyczni z GRH „Bellum”. Zebrani mogli obejrzeć wyposażenie, umundurowanie i broń, którymi posługiwali się powstańcy.

W ujmujący sposób opowiedział o prezentowanych eksponatach oraz wydarzeniach z 1863 r. rekonstruktor Andrzej Rudziński.

W 1863 roku w okolicy Kobylich Gór stacjonowały oddziały dowodzone przez generała Antoniego Jeziorańskiego, które przeprawiły się przez San, by walczyć z wojskami rosyjskimi. Obóz był miejscem, gdzie powstańcy szkolili się i przygotowywali do wyjścia na front. Później po kilku bitwach i potyczkach ci, którzy przeżyli wracali, aby leczyć rany, a później znów dołączyć do walczących. Przebywało tam nawet kilka tysięcy żołnierzy.

Powstanie styczniowe przeciwko Imperium Rosyjskiemu wybuchło 22 stycznia 1863 roku i zostało ogłoszone manifestem przez Tymczasowy Rząd Narodowy w Warszawie. Było największym i najdłużej trwającym polskim powstaniem narodowym. Miało charakter wojny partyzanckiej, w której stoczono ponad 100 bitew. Przez oddziały powstania styczniowego przewinęło się około 200 tys. osób ze wszystkich warstw społecznych, zarówno z rodzin szlacheckich, jak też z chłopstwa i mieszczaństwa. Zryw narodowy, mimo początkowych sukcesów, zakończył się klęską powstańców, wywarł jednak duży wpływ na kształtowanie się świadomości narodowej oraz przyszłych programów politycznych.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Bibliografia:

Zdrada Jerzy, *Powstanie styczniowe*,

w: <https://muzhp.pl/pl/c/983/powstanie-styczniowe> [dostęp 03.02.2023].

Franciszek Wilk odznaczony Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości

7 lutego br., w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych nadanych przez Prezydenta RP mieszkańcom Podkarpacia, którzy wyróżnili się zasługami na rzecz przemian demokratycznych w Polsce, działalnością społeczną, samorządową, sportową, charytatywną czy ratowniczą. W gronie wyróżnionych znalazł się mieszkaniec naszej gminy Franciszek Wilk, wieloletni radny Rady Miejskiej oraz sołtys sołectwa Łętownia-Gościniec, który otrzymał Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości za zasługi w pracy samorządowej. Odznaczenia wręczyła wojewoda podkarpacki Ewa Leniart, która podziękowała wyróżnionym za służbę na rzecz Ojczyzny oraz lokalnych wspólnot.

– Znajdujemy się w wyjątkowym gronie osób, które wyróżniają się działalnością zawodową, społeczną, charytatywną. Bardzo serdecznie dziękuję za to, że wykazujecie Państwo serce i wyjątkową aktywność w swoich dziedzinach, wykraczając poza zwykłe ramy postępowania. Życzę takiego uznania w oczach społeczeństwa, aby dawało satysfakcję, ale też siłę do kontynuowania działalności, za którą zostaliście Państwo uhonorowani - gratulowała Ewa Leniart.

Piotr Sowa, fot. PUW

Styczeniowe sesje Rady Miejskiej

30 stycznia 2023 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie odbyła się LXVIII sesja Rady Miejskiej. Na wstępie przyjęto sprawozdania Burmistrza z działalności w okresie międzysesyjnym oraz z realizacji uchwał.

Następnie przyjęto sprawozdania z realizacji Miejsko-Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz z realizacji Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieście i Gminie Nowa Sarzyna za 2022 rok. W ramach obu programów przeprowadzono wiele działań informacyjnych i edukacyjnych, organizowano wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży, prowadzono pozalekcyjne zajęcia sportowe, dożywiano dzieci uczestniczące w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, udzielano pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz wspomagano instytucje i stowarzyszenia zaangażowane w działalność profilaktyczną. Dofinansowano także Centrum Integracji Społecznej w Woli Zarczyckiej oraz Gminny Punkt Konsultacyjny. Na realizację ww. zadań wydatkowano łącznie blisko 220 tys. zł. Kwota niewykorzystana w wysokości 136 tys. zł zwiększy budżet programów w latach 2023 - 2025.

W kolejnym punkcie omówiono informację z zakresu promocji Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, na którą w 2022 roku wydatkowano ponad 130 tys. zł. Środki przeznaczone, m.in. na zakupy materiałów i usług promocyjnych, druk miesięcznika „Azalia”, organizację Konkursu Ekologicznego „Zielona Gmina”, zakup teczek dla pierwszoklasistów, zakup maskotki miasta i gminy „Azalka” oraz dofinansowanie konkursów, imprez kulturalnych i sportowych. Na pozostałe zadania realizowane na stanowisku promocji z zakresu edukacji publicznej, ochrony środowiska, kultury oraz wsparcia honorowych dawców krwi wydatkowano łącznie 42 tys. zł.

Następnie przyjęto uchwały w sprawach:

- zmiany uchwały w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Zaktualizowano kryterium dochodowe uprawniające do objęcia pomocą w ramach ww. programu z 150% na 200%, które wynika z Uchwały Rady Ministrów Nr 264 z dnia 28 grudnia 2022 r.

- zmiany uchwały w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych przez Miasto i Gminę Nowa Sarzyna na pomoc

w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych na lata 2019-2023.

Podobnie, jak we wcześniejszej uchwale, zaktualizowano zapisy, uwzględniające wzrost kryterium dochodowego ze 150% do 200%.

- wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Nowa Sarzyna na czas nieoznaczony oraz odstąpienia od przetargowego trybu zawarcia umowy.

Przedmiotem dzierżawy jest nieruchomość gruntowa o nr ewid. 2/26 o pow. 70 m², położona w Nowej Sarzynie, przeznaczona pod użytkowanie w charakterze ogródka przydomowego.

- zaciągnięcia pożyczki.

Zaciągnięto pożyczkę w kwocie 3,3 mln zł na warunkach preferencyjnych od WFOŚiGW w Rzeszowie na zadanie „Modernizacja i rozbudowa oświetlenia w Gminie Nowa Sarzyna”.

- zmian w budżecie Gminy Nowa Sarzyna na 2023 rok.

Planowane dochody i wydatki budżetu zostały zwiększone o kwotę 78 155 zł. Zwiększono także wydatki i deficyt budżetu o kwotę 291 420 zł, która zostanie pokryta z dotacji na realizację projektu „W przyszłość z edukacją włączającą” w ramach programu „Erasmus+” w Szkole Podstawowej w Sarzynie - finansowanego ze środków europejskich.

9 stycznia br. odbyła się nadzwyczajna LXVII sesja Rady Miejskiej, której głównym tematem obrad był zamiar przekształcenia Szkoły Podstawowej w Łętowni, na dwa odrębne podmioty, w skutek czego powstałaby w sołectwie Majdan Łętowski placówka o nazwie: Szkoła Podstawowa Nr 2 w Łętowni. Z taką inicjatywą wystąpili mieszkańcy Majdanu Łętowskiego, których przedstawiciele na czele z sołtysem Lucyną Klocek uczestniczyli w sesji.

Rada Pedagogiczna SP w Łętowni propozycję tę zaopiniowała negatywnie, natomiast pozytywna opinia została wyrażona przez Radę Rodziców, Radę Sołecką oraz mieszkańców Majdanu Łętowskiego. Negatywną opinię projekt uchwały uzyskał podczas wspólnego posiedzenia Komisji Rady Miejskiej w dniu 19 grudnia 2022 r. Na sesji, po ponad półtoragodzinnej dyskusji, radni podtrzymali swoje stanowisko i odrzucili propozycję, stosunkiem głosów: 9 przeciw, 5 za oraz 5 wstrzymujących się.

oprac. Piotr Sowa

ROK DZIAŁALNOŚCI SPÓŁDZIELNI „PROJEKT REMIZA”

W połowie stycznia br., Spółdzielnia Socjalna „Projekt Remiza” świętowała pierwszy rok prowadzenia lokalu gastronomicznego w Łętowni. Pomimo nie do końca sprzyjającej sytuacji rynkowej, spowodowanej rosnącymi cenami produktów i energii, swój debiut w branży może zaliczyć do udanych. Dla mieszkańców sołectwa i okolic, restauracja stała się ważnym miejscem, w którym można spotkać się ze znajomymi lub zorganizować okolicznościową uroczystość.

Sama spółdzielnia „Projekt Remiza” została utworzona na początku 2021 roku, a jej założycielami byli Gmina Nowa Sarzyna oraz Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Benefactum”. Powstanie i rozwój tego podmiotu, był możliwy dzięki dotacji przyznanej przez Podkarpacki Regionalny Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w ramach projektu „Nawigator II”. Nasza inicjatywa pn. „Projekt Remiza” uzyskała 406 tys. zł na utworzenie miejsc pracy oraz zakupy inwestycyjne niezbędnego sprzętu. Głównym celem powołania spółdzielni było stworzenie nowych miejsc pracy oraz powierzenie jej zagospodarowania części pomieszczeń w zmodernizowanym budynku remizy OSP w Łętowni – zaznacza Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Rychel.

Od początku powstania spółdzielnia oferowała usługi sprząające oraz usługi opiekuńcze. Drugi rok z rzędu będzie ona realizować program ministerialny na terenie naszej gminy polegający na świadczeniu

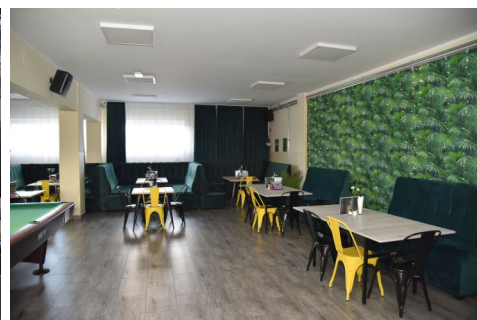
usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Zatrudnienie w ramach tego programu znajdzie około 10 osób.

Najważniejszym obszarem działań spółdzielni jest gastronomia. Lokal w centrum Łętowni oferuje dania typu fast-food, pizzę, burgery, kebab, ale także zestawy obiadowe, sałatki, desery oraz catering na indywidualne zamówienia klientów. Dania można spożyć na miejscu w przestronnym lokalu, oferującym ponadto bilard, piłkarzyki, kąciak zabaw dla dzieci czy transmisje wydarzeń sportowych lub zamówić z dowozem do domu. – Cieszę się, że Łętownia zyskała funkcjonalny lokal, w którym można zorganizować ważne wydarzenia, także te o charakterze społecznym. W ostatnim czasie odbyły się tu, m.in. noworoczne spotkania seniorów, impreza integracyjna chórów parafialnych czy piknik dla dzieci. Spółdzielnia „Projekt Remiza” współpracuje z lokalnymi instytucjami, szkołami i organizacjami pozarządowymi, sukcesywnie poszerza swoją ofertę i zwiększa zatrudnienie – wylicza prezes Stowarzyszenia Inicjatyw Lokalnych „Benefactum” w Łętowni Adam Madej.

Większość niezbędnego wyposażenia kuchennego oraz lokalowego udało się zakupić dzięki wspomnianej dotacji z projektu „Nawigator II”. Spółdzielnia dysponuje także trzema autami osobowymi. – Wypracowane dochody, stale inwestujemy w nowy sprzęt i wyposażenie lokalu, które sprawiają, że miejsce to staje się coraz bardziej atrakcyjne dla mieszkańców i przyjazne dla pracowników. Obecnie zatrudniamy 12 osób i kilkoro stażystów. Istnieje także możliwość pracy dorywczej w trakcie obsługi okolicznościowych imprez. Staramy się być widoczni w lokalnym środowisku, bierzemy udział w jarmarkach i targach, gdzie prezentujemy swoje wyroby, chętnie gościmy u siebie także młodzież na warsztatach kulinarnych. Jesteśmy otwarci na nowe wyzwania – podkreśla prezes spółdzielni Jadwiga Bąk.

Miejscem działalności spółdzielni jest budynek, w którym swoją siedzibę ma miejscowa Ochotnicza Straż Pożarna. Obiekt służy też innym organizacjom społecznym, działającym w lokalnym środowisku. Odbywają się tam cykliczne spotkania KGW, klubu sportowego „Advit” Łętownia oraz regularnie zajęcia animacyjne w ramach działalności Centrum Kultury i Biblioteki. – Cieszy fakt, że po długich 26 latach, udało się ten budynek zmodernizować, wyposażyć i doprowadzić do pełnej funkcjonalności. Dziś jest jedną z wizytówek Łętowni i dobrze służy lokalnej społeczności – nadmienił burmistrz Andrzej Rychel.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

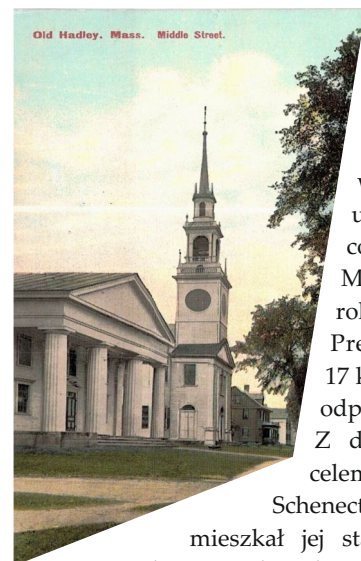
Błażej Zawadzki - „amerykański” ochotnik w wojnie 1920

W czasach zaborów powrócił z Ameryki i kupił dom w Jelnej-Baranówce, skąd pochodził. Przeżył Wielką Wojnę, a w 1920 roku w mundurze „błękitnej armii” gen. Józefa Hallera poszedł bronić Ojczyzny przed bolszewikami. Walczył bohatersko w szeregach słynnego 44 Pułku Strzelców Kresowych przemianowanego później na 44 pułk strzelców Legii Amerykańskiej. Błażej Zawadzki zmarł 103 lata temu w odległej Szepetówce na Wołyniu. Grób bohatera porastają teraz krzaki i zasypują śmieci...

Zamorska odyseja

Błażej Zawadzki urodził się 29 stycznia 1876 roku w Jelnej koło Leżajska, jako syn Antoniego i Antoniny z domu Waśkiewicz. Dorastał nad potokiem Malinianka, pomagając rodzicom w gospodarstwie. Kiedy miał 27 lat wyemigrował do Stanów Zjednoczonych Ameryki za chlebem. Pokonał trasę: koleją

z Leżajska do Hamburga, dalej statkiem do Glasgow w Szkocji, a stamtąd przez ocean do Nowego Jorku. W tym samym 1903 roku, z podleżajskiej Jelnej w swoją życiową podróż wyruszyła do USA Maria Pączka, urodzona 26 listopada 1889 roku - córka Wojciecha i Anny z domu Miazga [zm. 25 grudnia 1970 roku w Jelnej]. Na pokład S.S. Pretoria wsiadła w Hamburgu 17 kwietnia, a 2 maja zgłosiła się do odprawy celnej w Nowym Jorku. Z dokumentów wiadomo, że jej celem była niewielka miejscowość

Schenectady w stanie Nowy Jork. Tam mieszkał jej starszy brat Franciszek Pączka, urodzony w Jelnej ok. 1884 roku. Do Ameryki przybył rok wcześniej, na zaproszenie swojego kolegi Łukasza Pysza. Ciekawe, że Maria zaniżyła swój wiek, bowiem przy zakupie biletu na statek podała, że ma 17 lat.

W 1905 roku Błażej Zawadzki mieszkał w Hatfield w hrabstwie Hampshire (Massachusetts). Tam prawdopodobnie bliżej poznał Marię Pączkę, swoją przyszłą żonę. Ślub zawarli 16 sierpnia 1905 roku. Potwierdza to zapis z 19 sierpnia 1905 roku, że: *29.letni William Zawacki syn Antoniego i Antoniny Worskiewicz pojął za żonę 22.letnią Maryann Poczke, córkę Wojciecha i Anny Miazgi* [wersja oryginalna].

Przed 1910 rokiem Zawadzcy przeprowadzili się do nieodległego Hadley w hrabstwie Hampshire (Massachusetts). To miejscina, w której emigranci z naszej okolicy lubili się osiedlać, a co zamożniejsi kupowali tam niewielkie farmy. W amerykańskim Spisie Ludności z 1910 roku głowa rodu figuruje pod nazwiskiem Zawadzki Błezak z żoną Mary. Byli już wtedy małżeństwem od pięciu lat i mieli 4.letnią córkę Kasię urodzoną w Hatfield w dniu 4 sierpnia 1906 roku. W USA przyszedł na świat Józef, drugie dziecko Zawadzkich. *Joseph Zawcki, syn Wiliama (sic!) i Mary Paczka* (bo tak zapisano go w dokumentach) *urodził się 28 stycznia 1911 roku w Hadley w Massachussets* [właściwie urodził się w dniu 2 marca 1911 roku].

Powrót do ojczyzny

Około 1912 roku Błażej Zawadzki wraz z rodziną wrócił do Ojczyzny i zamieszkał w Jelnej. Za zarobione w Stanach pieniądze kupił gospodarstwo na Baranówce od Ignacego Nehra – potomka niemieckich kolonistów. Tu, pod numerem 12 Zawadzkim urodziło się jeszcze co najmniej dwoje dzieci: córka Stefania (05.11.1913) i syn Stanisław (23.03.1918). Rodzinnym szczęściem nie cieszyli się długo. Wkrótce wybuchła Wielka Wojna. Po klęskach w 1914 roku, wiosną 1915 c.k. armia cesarza Franciszka Józefa upomniała się o rezerwistów - 39.letni Błażej został wcielony do wojska austriackiego i wysłany na front. Przeżył, ale nie było mu dane wrócić do żony i dzieci, bo rozgorzała kolejna wojna, tym razem polsko-bolszewicka. Niepodległa już Ojczyzna potrzebowała żołnierzy i Błażej Zawadzki w mundurze Wojska Polskiego ruszył na front. W stopniu szeregowego trafił do słynnego 44 Pułku Strzelców Kresowych.

Szeregi „błękitnej armii” gen. Hallera zapelniali Polacy z różnych stron świata. Ochotników werbowano w oddziałach francuskich, w obozach jenieckich, w Holandii, Brazylii, a nade wszystko wśród Polonii we Francji. Bardzo dużo ochotników przybyło ze Stanów Zjednoczonych. Wg różnych ocen przyplłynęło ich zza oceanu, aż 23-27 tys. Przybycie hallerczyków do Polski społeczeństwo przyjęło z ogromnym entuzjazmem. 1 września 1919 roku rozkaz marszałka Piłsudskiego o zjednoczeniu armii, rozpoczął ich scalanie z siłami zbrojnymi kraju. Historia 44 Pułku Strzelców Kresowych wpisuje się dokładnie w te wydarzenia: sformowany pierwotnie w 1918 roku we Francji jako 2 Pułk Strzelców Polskich wchodził w skład 1 Dywizji Strzelców Polskich Armii Polskiej we Francji. Po przybyciu do kraju przemianowano go na 2 Pułk Strzelców Pieszych, zaś po zjednoczeniu z Wojskiem Polskim na 44 Pułk Strzelców Kresowych. Ostatecznie, tuż przed wybuchem II wojny światowej jednostka przyjęła nazwę 44 pułku strzelców Legii Amerykańskiej.

Strzelec 44 psk, zbiory cyfrowe Janusz Motyka

Fotografia zbiorowa żołnierzy 44 psk w Równem. Fot. domena publiczna

Walki o Lubar

Żołnierze 44 psk uczestniczyli w bataliach o Łuck, w ofensywie na Równem, brali udział w walkach nad Słuczą. Szczególnie ciężkie potyczki toczyły się podczas styczniowej ofensywy w rejonie Lubaru, gdzie w wypadkach na rosyjskie pozycje wspierały

Odznaka 44 Pułku Strzelców Kresowych. zb. pryw. Fot. Janusz Motyka

polских żołnierzy pociągi pancerne „Postrach” i „Gen. Dowbór”. Hallerczycy walczyli w skrajnie ciężkich warunkach przy trzaskającym mrozem narażeni na rosyjskie kule i różnego rodzaju choroby. Nie wiemy dokładnie kiedy i w jakich okolicznościach Błażej Zawadzki trafił do szpitala w Szepetówce. Z wpisu w księdze zmarłych dla Jelnej-Baranówki z 1920 roku czytamy, że: *Urząd duszpasterski 44 pułku strzelców Kresowych nadesłał pismo:*

„Protokół śmierci” żonie zmarłego – donoszące że Błażej Zawadzki zmarł 31/1 1920 w Szpitalu polskim 801 w Szepetówce powiat Zasław, Wołyń. – Żona zmarłego zwię się Maria nata Pączka. Zamieszkała w Baranówce nr 12. Dzieci 5. – Zmarły urodził się w Jelnej 1876. Ślub był w Ameryce 16/8 1905. – Informacja o śmierci Błażeja Zawadzkiego została opublikowana w 1934 roku w monumentalnym dziele pt. „Lista strat Wojska Polskiego. Polegli i zmarli w wojnach 1918-1920”. W praktyce jest to lakoniczny wpis o treści: *Zawadzki Błażej, strz. 44 p. strz. zm. ch. 1.II.1920 r. szp. pol. 801.* Maria wykazała się równie dużym heroizmem - będąc wdową, wychowała gromadkę dzieci w trudnych, międzywojennych czasach. Przeżyła niemiecką okupację i ciężki okres komunizmu. Zmarła w wieku 81 lat w Jelnej-Baranówce.

Zapomniany grób

Strzelec Błażej Zawadzki spoczął na cmentarzu w Szepetówce, powiat Zasław na Wołyniu. Obecnie Szepetówka leży w granicach Ukrainy, liczy ponad 41 tys. mieszkańców. Miasto jest siedzibą rejonu w obwodzie chmielnickim. Do upadku ZSRR polskie groby popadały w ruinę i zapomnienie. Nie lepiej było w latach późniejszych. W ostatnim czasie grupy polskich uczniów z Oleśnicy kilka razy społecznie porządkowały tę nekropolię. Niestety cmentarz, na którym spoczywają polscy żołnierze – w tym Błażej Zawadzki z Jelnej – coraz bardziej ginie w miejskiej przestrzeni, stając się bardziej miejscem spotkań młodzieży i wysypiskiem śmieci aniżeli nekropolią. Stąd apel, by to miejsce nie znikło również z naszej zbiorowej pamięci.

Zdewastowany cmentarz w Szepetówce obecnie Ukraina (2010 rok) Fot. kresy.pl

Literatura i źródła (wybór)

1. *Lista strat Wojska Polskiego. Polegli i zmarli w wojnach 1918-1920*, Wojskowe Biuro Historyczne, Warszawa 1934, s.1027 poz. 45625.
2. *Birts registered in the town of Hadley, Mass., for the 1911*, page 289.
3. *Thirteenth Census of the United States: 1910 population*, k. 1101.
4. *USC Nowa Sarzyna, Liber mortuorum propage Baranówka 1920.*
5. *Radziwiłłowicz Dariusz, Powrót do kraju „Błękitnej Armii” i jej wkład w walkę o granicę państwa*, w: *Rocznik Mińsko Mazowiecki* z. 7, Mińsk 2001, s. 32-57
6. *Zarys historii wojennej pułków polskich 1918-1920. 44 pułk strzelców kresowych*, oprac. Stanisław Bobrowski, Warszawa 1929.

Janusz Motyka

Współpraca międzynarodowa naszych szkół

Będzie kolejna współpraca międzynarodowa z udziałem naszych szkół. Zespół Szkół w Nowej Sarzynie otrzymał dofinansowanie na wymianę młodzieży z węgierskim gimnazjum w miejscowości Pécel, w ramach projektu „COOLturowe podróże sposobem na budowanie relacji międzyludzkich po okresie izolacji” w wysokości 87 784 zł. Z kolei Szkoła Podstawowa w Sarzynie otrzyma prawie 120 000 zł na współpracę ze szkołami w Portugalii i Rumunii z projektu POWER Ponadnarodowa mobilność uczniów pn. „Twórczo w kulturze”.

W dniu 17 lutego 2023 roku umowy dofinansowania podpisali dyrektorzy Monika Milo i Andrzej Kusiak oraz burmistrz Andrzej Rychel i zastępca skarbnika Joanna Konior.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Kolejne umowy na remonty dróg

7 lutego br., w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, miało miejsce podpisanie umów na budowę nawierzchni sześciu dróg gminnych, które będą realizować podmioty wyłonione w przetargach. Trzy nowe nawierzchnie asfaltowe powstaną w Sarzynie, pierwsza na odcinkach dróg o nr 104797R i 104798R na tzw. „pasternik”, druga wraz z miejscami postojowymi w obok remizy OSP, a trzecia na odcinku drogi nr 42R - od ronda w kierunku kościoła. W Woli Zarczyckiej przebudowany zostanie odcinek drogi o nr 104776R - od drogi Borki Zagumnie w kierunku rezerwatu azalii pontyjskiej. W Judaszówce wykonany zostanie łącznik do drogi powiatowej na działkach o nr ewid. 101, 100, 83/1, 90/1 i 46. Ostatnim zadaniem jest drugi etap przebudowy drogi gminnej w przysiółku Jelnej „Baranówka”. Koszt wszystkich zadań wyniesie ponad 3,3 mln zł. Inwestycje te otrzymały dofinansowanie w wysokości 95% kosztów kwalifikowanych z rządowego programu „Polski Ład”.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Noworoczne spotkanie opłatkowe seniorów w Woli Zarczyckiej

W niedzielę 22 stycznia br. w Woli Zarczyckiej odbyło się Noworoczne Spotkanie Opłatkowe Seniorów, które na terenie sołectwa organizowane jest już od 2014 roku. Uroczystość rozpoczęła się Mszą św. w miejscowym Kościele Parafialnym. Dalsza część odbyła się w Szkole Podstawowej, gdzie uczestnicy obejrzeli program artystyczny w wykonaniu uczniów pod kierunkiem Ewy Siwiec. Życzenia seniorom złożyli ks. prob. Józef Łobodziński, poseł Jerzy Paul oraz burmistrz Andrzej Rychel.

Piotr Sowa, fot. J. Zybura

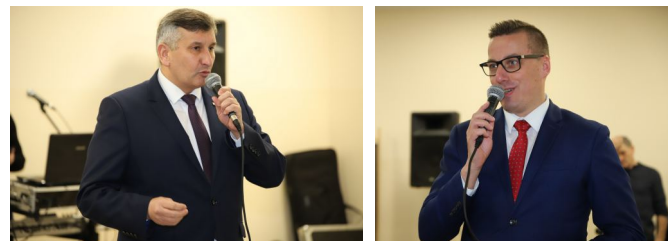

Spotkanie świąteczne seniorów w Łętowni

22 stycznia br. w siedzibie Spółdzielni Socjalnej „Projekt Remiza” w Łętowni odbyło się spotkanie świąteczne dla seniorów z sołectw Łętownia, Gościniec i Wólka Łętowska. Noworoczne życzenia złożyli seniorom poseł Jerzy Paul, burmistrz Andrzej Rychel, ks. prob. Wiesław Opiat oraz sołtysi. Spotkanie było okazją także do podsumowania projektu „Aktywny senior - szczęśliwy senior”, którego koordynatorem na terenie ww. sołectw był Adam Madej. Uroczystość uświetnił swoim występem zespół Józefa Picha.

Piotr Sowa, fot. J. Zybura

Finał Międzynarodowych Spotkań Poetów „Wrzeciono 2023”

28 stycznia br. w Domu Kultury w Sarzynie zgromadzili się laureaci i wyróżnieni w konkursie poetyckim „Wrzeciono 2023”. Spotkanie finałowe było okazją do podsumowania poetyckich zmagani i premiery konkursowego zbioru wierszy. Wydarzenie to było szczególnie także dla organizatora Romana Kostyry, który odbierał gratulacje, życzenia i upominki z okazji 45-lecia pracy twórczej.

Jury w składzie Kazimierz Linda, Roman Kostyra, Urszula Dąbek i Jerzy Charysz, tytuł laureata tegorocznego „Wrzeciona” przyznało Wiktorii Serafin z Rudnika nad Sanem, członkini Stowarzyszenia

Literackiego „Witryna” w Stalowej Woli. Drugie miejsce zajęła Anna Gajda z Jarosławia, weteranka konkursu, laureatka z 1999 roku, a trzecie Anna Piliszewska z Wieliczki. Nagrodę laureatce przekazała ubiegłoroczna zwyciężczyni Izabela Zubko.

W gronie wyróżnionych znaleźli się: Józef Cupak z Wary, Władysław Zych z Medyki, Anna Barbara Czuraj-Struzik z Działdowa, Maria Markiewicz z Jarosławia, Leszek Szczurek z Polanicy-Zdroju, Grzegorz Chwieduk z Kępic, Renata Giża z Rakszawy, Iwona Szetela z Rzeszowa, Andrzej Ziobrowski z Krakowa, Bogdan Nowicki ze Świętochłowic, Beata Sudoł-Kochan i Marta Męcińska ze Stalowej Woli.

Po wręczeniu nagród i dyplomów, miał miejsce konkurs jednego wiersza, który tradycyjnie przyciągnął sporą liczbę uczestników. Zwyciężyła w nim Anna Gajda, drugie miejsce zajął Grzegorz Męciński, a trzecie Tomasz Potejko. Spotkanie uświetniła swoim występem kapela ludowa „Sarzynioki”. Starostami spotkania finałowego byli Ewa i Ireneusz Kuźniarowie, którzy poczęstowali zebranych chlebem i lampką szampana.

Sponsorami imprezy byli: Miasto i Gmina Nowa Sarzyna, Starostwo Powiatowe w Leżajsku, Miasto Stalowa Wola, Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie, ZPOW „Hortino” Leżajsk, Nadsański Bank Spółdzielczy – Oddział w Nowej Sarzynie, Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie, FHB „Janik”, Stowarzyszenie Literackie „Witryna”, „Styropianex” Leżajsk, Senator RP Janina Sagatowska.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Odpustowe kołędowanie w Sarzynie

22 stycznia br. w Domu Kultury w Sarzynie odbyła się kolejna edycja Przeglądu Kołęd i Pastorałek „Sebastianowe Kołędowanie”. Wśród występujących znaleźli się m.in. panie z miejscowego KGW, kapela ludowa „Sarzynioki”, Grupa Wokalna CKiB w Sarzynie oraz członkowie miejscowego Klubu Seniora i grupy wokalnej

„Siódemka”. Wydarzenie to uświetniły tradycyjnie występy rodzinnych grup kołędniczych. Wykonawcom za kultywowanie tradycji kołędniczych podziękowali poseł Jerzy Paul, sekretarz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Danuta Pinderska oraz dyrektor CKiB Elżbieta Majewska.

Piotr Sowa, fot. J. Zybur

„W zgodzie z naturą”

Pod takim tytułem Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sarzyna i Szkoła Podstawowa w Sarzynie zrealizowały projekt, który dofinansowano ze środków programu „Działaj Lokalnie”.

W grudniu 2022 r. zakończono trwające kilka miesięcy działania projektowe, których celem było podniesienie świadomości mieszkańców, zwłaszcza młodego pokolenia, w zakresie piękna i różnorodności przyrodniczej gminy Nowa Sarzyna oraz jej ochrony i zachowania dla kolejnych pokoleń. Młodzi ludzie „zaopiekowali się” użytkiem ekologicznym „Starorzecze Sanu w Sarzynie” – terenem o ogromnym potencjale i bioróżnorodności. Teren ten został w dużej części już uprzątnięty i oznaczony. Zakładamy, że planowane cykliczne prace porządkowe w starorzeczu doprowadzą do całkowitej eliminacji śmieci z tego terenu.

Młodzi ludzie poznali również bogactwo użytku ekologicznego, prowadząc obserwacje przyrodnicze i uczestnicząc w zajęciach pod okiem Grzegorza Białego. Dużą atrakcją okazały się również zajęcia fotograficzne, poprowadzone przez Grzegorza Deca – młodzież utrwaliła piękno zasobów przyrodniczych swojej najbliższej okolicy.

Dzieci przedszkolne i z klas I-III uczestniczyły natomiast w zajęciach przyrodniczo – ekologicznych. Poznawały różne gatunki ptaków i ich zwyczaje, rośliny chronione, prowadziły obserwacje w terenie, sprawdzały czystość wody. Zajęcia prowadzone były metodami aktywnymi, z wykorzystaniem surowców wtórnych. W ten sposób młodzi ludzie uczyli się również, jak dbać o środowisko. Oprócz tego przeprowadzony został gminny konkurs plastyczno – fotograficzny „Przyroda wokół mnie” oraz wystawa fotograficzna „Piękno natury w obiektywie”, gdzie zgromadzono fotografie Roberta Osipy, Grzegorza Deca, Marka Koczota, Lesława Marciniaka oraz Elżbiety Lisowskiej.

Program Działaj Lokalnie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności jest realizowany przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce i Ośrodek Działaj Lokalnie – Fundację Fundusz Lokalny w Leżajsku

SP w Sarzynie

Akcja charytatywna w „Niezapominajce”

Jak co roku w tłusty czwartek, Przedszkole Samorządowe „Niezapominajka” w Nowej Sarzynie wzięło udział w akcji, która ma na celu pomoc najbardziej potrzebującym dzieciom w Afryce. Tego dnia w przedszkolu, można było kupić pączka za symboliczną kwotę, wspierając tym samym zbiórkę. Postawa naszej społeczności przedszkolnej i chęć niesienia pomocy, może być przykładem dla innych. Wspólnie możemy zrobić wiele dobrego.

Magdalena Flis

Karnawał przedszkolaków z Woli Zarczyckiej

Księżniczki, bohaterowie bajek, motylki, wróżki i policjanci – w takie postacie wcieliły się dzieci z Przedszkola Samorządowego w Woli Zarczyckiej. Wszystko za sprawą balu karnawałowego, który zorganizowano 21 lutego 2023 r. Na ten dzień milusińscy czekali długo. Opiekunowie przygotowali na nich wiele wspólnych zabaw. Nie zabrakło także tańców do dziecięcych przebojów. Doskonały humor udzielał się wszystkim obecnym na balu.

Natalia Sztaba

Dotacje dla klubów sportowych

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, działając na podstawie § 8 ust. 2 i 3 uchwały Nr IV/25/2011 Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie w sprawie określenia warunków i trybu wspierania finansowania rozwoju sportu na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna informuje, że na realizację wymienionych zadań zostały przyznane dotacje.

Prowadzenie działalności w 2023 roku:

- MZKS „Unia” w Nowej Sarzynie” w zakresie utrzymania, remontu, modernizacji obiektów i urządzeń sportowych - 175 000 zł.

- Leżajski Klub Kyokushin Karate w zakresie upowszechniania i rozwoju sportu – 15 000 zł.

- PUKS „Arka” w Łętowni w zakresie upowszechniania i rozwoju sportu - 29 000 zł.

- MZKS „Unia” w Nowej Sarzynie w zakresie upowszechniania i rozwoju sportu – 93 832 zł.

- PUKS „Przemiana-Azalia” w Woli Zarczyckiej w zakresie upowszechniania i rozwoju sportu oraz utrzymania obiektów sportowych – 119 424 zł.

- KS „Sarzyna” w Sarzynie w zakresie upowszechniania i rozwoju sportu oraz utrzymania obiektów sportowych – 61 963 zł.

- UKS „Advit” w Łętowni w zakresie upowszechniania i rozwoju sportu oraz utrzymania obiektów sportowych – 69 990 zł.

- KS „Łukowa” w Łukowej w zakresie upowszechniania i rozwoju sportu oraz utrzymania obiektów sportowych – 21 764 zł.

- UKS „Kłyż” w Tarnogórze w zakresie upowszechniania i rozwoju sportu oraz utrzymania obiektów sportowych – 30 328 zł.

- PUKS „Francesco” w Jelnej w zakresie upowszechniania i rozwoju sportu – 67 699 zł.

- Akademia Piłkarska „Młode Nadzieje” w Nowej Sarzynie w zakresie upowszechniania i rozwoju sportu – 16 000 zł.

informacje i ogłoszenia

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej

Gmina Nowa Sarzyna przystąpiła do resortowego Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023. Całkowita wartość dofinansowania: 431 154,00 zł.

**DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW
FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO
"Asystent Osobisty Osoby
Niepełnosprawnej"
– edycja 2023**

**DOFINANSOWANIE
431 154 zł**

**CAŁKOWITA WARTOŚĆ
431 154 zł**

**POMÓŻMY
wybudować 34. studnię
W AFRYCE**

**Start akcji:
24 lutego
2023 roku**

**Wielka
Zbiórka
Makulatury**

Nigdy pomoc potrzebującym nie była tak łatwa – wystarczy przynieść niepotrzebną makulaturę. Razem zbierzemy tyle, że wystarczy na budowę studni ratujących życie w Afryce.

**UWAGA!
Do zbiórki wykorzystywane są specjalne bezpłatne kontenery!**

**Miejsce zbiórki:
Parking przed MOSiR-em
w Nowej Sarzynie**

Patronat: Akcja Katolicka, Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, Poseł Jerzy Paul
Koordynator: Alfred Ryś

Ognisko Patriotyczne na Kobylich Górach w obiektywie, fot. P. Sowa

